

Projekt

z dnia 22 listopada 2023 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY WAPNO**

z dnia 29 listopada 2023 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024 - 2026

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2023r. poz. 40 ze zm.) oraz art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2023r., poz. 1426 ze zm.) Rada Gminy Wapno uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wapno oraz Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wapnie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2024-2026.

I. WSTĘP

Program Wspierania Rodziny Gminy Wapno na lata 2024-2026 został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z zapisem w preambule ustawę uchwała się „Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności,

dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci,

w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami .”

Rodzina należy do instytucji społecznych, które mimo zmian zachodzących w wielu obszarach istotnych z punktu widzenia rodziny ciągle znajduje się na samym szczycie hierarchii wartości społecznych. To rodzina jest pierwszym, podstawowym środowiskiem wychowawczym człowieka, gdzie poprzez właściwe oddziaływanie stymulowany jest rozwój i kształtowana jest tożsamość młodych ludzi. Prawidłowo funkcjonująca rodzina jest wartością, której nie można niczym równoważnym zastąpić. Dziecko i rodzina wymagają wsparcia oraz szczególnej troski i ochrony. W rodzinie wychowują się kolejne pokolenia, które w okresie swojej dorosłości kształtują społeczeństwo.

Rodzina to podstawowe środowisko, które powinno zapewnić bezpieczeństwo emocjonalne dziecku. Oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na osobowość dziecka, przekazując mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka.

Współczesna rodzina obciążona jest wieloma dylematami: presją demograficzną wywieraną przez społeczeństwo, pędem życia, który wymaga nieustannego balansowania między pracą, a rodziną, samorealizacją rodziców, a czasem dla rodziny i jakością relacji wewnątrzrodzinnych.

Współczesna rodzina zagrożona jest również licznymi czynnikami patologicznymi, które bardzo często wpływają na dysfunkcję oraz wykluczenie jej w społeczeństwie. Najbardziej zagrażające rodzinie problemy społeczne to choroba alkoholowa, czy pijaństwo rodziców, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych, długotrwałe bezrobocie, ubóstwo. Wszystkie te dysfunkcje przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w takich rodzinach. Niewydolność rodziców znacznie wpływa i przyczynia się do zaburzeń zaspakajania podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka. Niewypełnianie przez rodzinę prawidłowo swoich funkcji prowadzi również do niedostosowania społecznego dzieci. Dlatego, tak ważne jest, aby dziecko wzrastało w rodzinie, w której zapewnione jest bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne, gdzie kształtuje się pozytywną tożsamość, przekazuje system wartości, tradycje, które mają znaczny wpływ na ich aktywność i postępowanie w życiu.

Każdy rodzic napotyka na trudności w procesie wychowawczym dzieci. Problemy te mają różnicowany charakter i natężenie. Jeśli pojawiające się problemy przewyższają możliwości ich rozwiązania przy wykorzystaniu własnych zasobów rodziny, pojawia się konieczność wsparcia z zewnątrz.

Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników

służby zdrowia, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania. Praca z rodziną przedstawicieli służb społecznych powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz aktywnością własną ze strony rodziny. Ponadto praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, kompetentną i obiektywną oraz podejmowana możliwie jak najwcześniej. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloprotymowej, należy docenić i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w pełnieniu jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie.

Zawarte w niniejszym programie propozycje pomocowe wspierają rodzinę w prawidłowym wypełnianiu funkcji. Założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej już na etapie gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji kiedy dziecko musi opuścić rodzinę.

II. CELE PROGRAMU

Cel główny

Wspieranie rodzin w wypełnianiu i przywracaniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych

Cele szczegółowe

1. Stworzenie efektywnego systemu wsparcia rodzin w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych;
2. Pozostawienie dzieci i młodzieży w środowisku zamieszkania;
3. Tworzenie warunków sprzyjających umacnianiu instytucji rodziny i jej integracji;
4. Współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi na rzecz dziecka i rodziny;
5. Wzmocnienie roli i funkcji rodziny;
6. Wsparcie w rozwijaniu umiejętności opiekuńczo - wychowawczych rodziny;
7. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji rodziny;
8. Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.

III. ADRESACI PROGRAMU

Rodziny wychowujące dzieci na terenie gminy Wapno dotknięte przemocą, problemem uzależnień, zagrożone ubóstwem, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

IV. REALIZACJA PROGRAMU

Czas realizacji:

Program realizowany będzie na terenie gminy Wapno w latach 2024 - 2026

Działania mające na celu realizację założeń programu a nastawione na bezpośrednią pracę z rodziną są koordynowane i organizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wapnie poprzez:

- diagnozowanie problemów rodziny i dziecka,
- podejmowanie działań w środowisku, inicjowanie interwencji w uzasadnionych przypadkach,
- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- monitorowanie sytuacji rodzin, zwłaszcza niewydolnych w sprawach opiekuńczo- wychowawczych, uzależnionych, stosujących przemoc.

Źródło finansowania:

- budżet gminy,
- budżet państwa,

- inne źródła.

Zasoby:

Podmioty realizujące zadania w obszarze wspierania rodziny oraz inne partnerskie instytucje i organizacje wspomagające:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Samorząd lokalny,
- Urząd Gminy,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Placówki oświatowe,
- Placówki służby zdrowia,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Sąd Rejonowy,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej,
- Komenda Powiatowej Policji,
- Kościół,
- Organizacje pozarządowe.

Przewidywane efekty

- stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze,
- ograniczenie szerzenia się patologii,
- zminimalizowanie negatywnych zachowań wśród dzieci i młodzieży,
- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego dzieci i rodzin,
- ograniczenie powstawania sytuacji kryzysowych rodzin wymagających interwencji,
- ochrona dzieci przed umieszczeniem w pieczy zastępczej.

V. MONITORING

Gminny Program Wspierania rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się sprawami rodziny.

Zgodnie z art. 179 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z ich realizacją. Koordynacją w zakresie realizacji Programu zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Ważnym elementem powodzenia w zakresie realizacji Programu jest ścisła współpraca podmiotów zajmujących się sprawami rodziny.

Uzasadnienie

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026 został opracowany jako jeden z elementów postanowień ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej. Gminny program wspierania rodziny przedstawia kierunki działań zmierzających do tworzenia warunków dla rozwoju rodziny i opieki nad dzieckiem, szczególnie tych, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej. Celem Programu jest ukazanie możliwości rozwojowych rodziny i jej zdolność do przezwyciężenia braków poprzez wspieranie i poprawę jej funkcjonowania przy ścisłej współpracy samorządu, organizacji pozarządowych i innych instytucji zajmujących się rodziną.

Ważnym aspektem jest to, że Program będzie służyć jako jeden z dokumentów niezbędnych przy ubieganiu się o dodatkowe środki finansowe w ramach ogłoszonych programów.

Biorąc pod uwagę powyższe, podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.